

Nye Dagens bønn (kollektbønner)

Høringsuttalelse fra Det teologiske Menighetsfakultet, 05.06.2012.

Det teologiske Menighetsfakultet gir med dette sin høringsuttalelse til Kirkerådets dokument: "Nye dagens bønn". Høringsuttalelsen består av to deler:

1) Svar på spørsmålene i høringsdokumentet, og 2) en gjengivelse av samtlige 82 bønner med begrunnede forslag til endringer.

HØRINGSSPØRSMÅL

1. Hovedhensyn

Høringsdokumentet nevner følgende hovedhensyn som har vært vektlagt i arbeidet med bønnene:

- I. En fast og gjenkjennelig klassisk kollektbønnstruktur med følgende ledd:
 - a. En tiltale: *Nådige Gud/Evige Gud/...*
 - b. En nærmere bestemmelse av Gud: *du som lot/ble/kan...*
 - c. Det vi ber om (petisjonen), som ofte innledes med ordene «vi ber deg»..
 - d. Bønnens mål og ønskede resultat (ikke alltid et eget ledd): *så vi...*
 - e. Avsluttende lovprisning av den treenige Gud: *ved Jesus Kristus, som med...*

- II. At bønnen angir dagens hovedtema i tråd med bibeltekstene for dagen.

- III. Et teologisk innhold som i sin bredde og konsentrasjon svarer til vår kirkes tro.

- IV. Et både gjenkjennelig, fornyende og inkluderende språk.

Vi mener at bønnestrukturen i punkt I er god og at den er fulgt i de foreliggende bønnene. Punkt II-IV kommenterer vi mer utdypende i vårt arbeid med de konkrete bønnene (se konkrete endringsforslag fra MF). MF støtter ønsket om å utarbeide kollektbønner (Dagens bønn) tilpasset vedtatt grunnordning og etter klassisk forbilde. I hovedsak mener vi at bønnene angir hovedtemaene i de aktuelle bibeltekstene, at bønnene svarer til kirkes tro i sitt teologiske innhold, samt at en betydelig del av materialet har preg av gjenkjennelig, fornyende og inkluderende språk. Vi har samtidig kritiske merknader av mer overordnet karakter, samt konkrete innspill til teologien og språket i enkelte bønner.

Det samlede antall endringsforslag vi lanserer kan gi inntrykk av at tidsrammen for prosjektet har gått ut over kvaliteten på høringsmaterialet. Vi tror Den norske kirke ville vært tjent med at det var satt av mer tid og ressurser til utarbeidelse av Dagens bønn. De konkrete endringsforslagene fra MF er ment å være et *konstruktivt* bidrag til den videre prosessen, uten at tidsrammen for høringen har gitt oss anledning til å gi en fyllestgjørende presentasjon eller begrunnelse for alle typer forslag til endringer som en slik tilnærming åpner for.

2. Gudsbildet

Gud omtales på mange ulike måter i Bibelen, og dette gjenspeiles på en god måte i de foreslåtte bønnene. Vi har imidlertid noen kritiske kommentarer til gudsbildet i enkelte av bønnene.

«Ydmyke Gud» (bønn 4) og «Ydmyke Herre» (bønn 45) er uttrykk vi ikke vil anbefale. Vi har lest argumentasjonen for disse tiltaleformene i høringsdokumentet (side 8), men mener likevel at formuleringene med fordel kan omskrives. Jesus er ydmyk, men ikke Gud (Fader). Tiltalen i bønn 4 og 45 gir inntrykk av å være rettet til Gud (Fader), selv om den nærmere beskrivelsen synes å referere til Sønnen (jf. Fil 2,5-10). At tiltalen «Ydmyke Gud» og «Ydmyke Herre» er rettet til Gud (Fader) og ikke til Jesus Kristus, bekreftes i avslutningen: «...Jesus Kristus, som med **deg** og Den hellige ånd lever og råder...»).

Dette får frem et viktig poeng som også dukker opp i bønn 8 og 9: I en trinitarisk bønn er det viktig å fastholde distinksjonene mellom Fader, Sønn og Ånd. Enkelte av Guds egenskaper kan sies å tilhøre «hele Guddommen», mens andre tilhører spesifikt den ene eller andre personen i Treenigheten. I bønn 4, 8 og 9 sies det at Gud (Fader) «steg ned», «ble menneske» og «ble menneskebarn», men det var Sønnen, ikke Faderen, som steg ned og ble menneske. Når den som omtales som «Gud» identifiseres eksplisitt som Gud Fader (jfr. avslutning gjengitt ovenfor), blir slike uttrykk å blande sammen de tre personene i Treenigheten. Dersom en ønsker å fremheve det Jes. 57,15 sier om Gud, at han bor hos den som er «knust og nedbøyd i ånden» (se høringsdokumentet side 9), bør heller dette konkrete uttrykket brukes istedenfor inkarnasjonsuttrykk.

I de aktuelle bønnene (4, 8, 9, 45) har vi derfor foreslått ulike endringer.

3. Innholdet i det vi ber om

Bønneforslagene er ulike, noe som gjør det vanskelig å gi generelle synspunkter om «det vi ber om» i bønnene. I hovedtrekk mener vi at innholdet i det vi ber om er velbegrunnet og fungerer godt. Vi vil imidlertid komme med noen innspill: Ett tema som gikk igjen i vår samtale i komiteen var en opplevelse av at det ofte bes om en ny «fromhet», om nye sinnstilstander, om at Gud skal lære oss noe (jfr. «lær oss å be så vi kan hvile i troen på din omsorg», bønn 36). Dette uttrykkes ofte i relativt kompliserte setninger med flere ledd, som i eksempelet fra bønn 36. I en del bønner foreslår vi at det vi ber om uttrykkes enklere og mer konkret. Istedenfor å be om at Gud skal lære oss å be så vi kan hvile i hans omsorg, kan vi heller be «lær oss å hvile i din omsorg» - eller vi kan be om konkret redning, hjelp, trøst, veiledning. Vi etterlyser også mer takksigelse i bønnene.

Disse synspunkter gjøres gjeldende i flere av våre konkrete endringsforslag nedenfor.

4. Bønnens avsluttende lovprisning

Forslagene til avslutningen varierer etter hvem bønnen er stilet til. Der bønnene er rettet til Gud (Fader), lyder avslutningen ofte slik:

«ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet.»

Poenget med avslutningen er bl.a. at lovprisningen til Gud som Faderen, Sønnen og Den hellige Ånd skal komme tydelig fram i den gudstjenestelige tilbedelse. Det er viktig at de klassiske "navnene" på de tre personer i den éne Gud beholdes. Det at en også differensierer tiltalen til de tre, er mer tale om ulike dagers vektlegging av ulike egenskaper/sider ved den éne Gud og ved de tre guddommelige personer. Dette ivaretar de foreliggende forslagene på en god måte.

Utkastet synes å legge en viss vekt på at lovprisningen skal være kortere enn i 1992-ordningen. Det er uklart hvor langt dette hensynet har bærekraft. Det kan være grunn til å beholde en litt lengre formulering, både av hensyn til stil og til flyt i uttale. Dette gjelder for eksempel uttrykket «fra evighet **og** til evighet», som kan sies å fungere bedre stilistisk enn det foreslåtte «fra evighet til evighet». Vi går imidlertid inn for å fastholde «fra evighet til evighet», ettersom dette bedre gjenspeiler vanlig dagligtale.

Vi har også vurdert å anbefale at "vår Herre" beholdes som Kristus-tittel i avslutningen. Dette er kanskje NTs mest sentrale kristologiske tittel, som både knytter linjen fra GTs *adonaj* (som ofte brukes som omskrivning for *Jahve*-navnet) via Septuagintas *kyrios* og fram til den vanligst brukte høyhetstittel på Jesus i NT (1 Kor 8,6; Fil 2,10) ved siden av *Kristos*. Det vil være et tap om denne ikke fortsatt skal brukes i liturgien; jf. at den er med i de oldkirkelige økumeniske bekjennelsene. Flertallet hos oss støtter imidlertid ikke dette forslaget, særlig ettersom heller ikke Faderen og Den hellige ånd karakteriseres nærmere i avslutningen.

Vi ser imidlertid at «han som med deg...» er beholdt i enkelte av bønneforslagene, men ikke i alle. I mange av bønnene hvor ordet «han» utelates, mener vi at det faktisk er nødvendig å ta det inn igjen, av grammatiske hensyn. Når «Jesus Kristus» tydelig tilhører det foregående leddet (for eksempel bønn 8: «styrk dem som blir forfulgt for sitt vitnesbyrd om Jesus Kristus»), er det nødvendig å ha med pronomenet «han» i neste ledd. Ellers er det uklart hva ordet «som» viser tilbake til. Vi «vet» at det skal vise tilbake til «Jesus Kristus», men språklig kan det like godt vise tilbake til «dem som blir forfulgt». Derfor er det nødvendig at vi her sier «han som...».

Når det er *nødvendig* å ta inn «han» i mange av bønnene, og det er *mulig* i alle bønnene, foreslår vi at det tas inn i *alle* bønner rettet mot Faderen.

Vi legger også merke til at bønneforslagene veksler med hensyn til hvorvidt det brukes «komma» mellom «én sann Gud» og «fra evighet til evighet». Vi foreslår at det konsekvent settes inn komma. Vi foreslår derfor at alle bønner rettet mot Faderen avsluttes slik:

«...Jesus Kristus [...eventuelle tilleggsord...], **han** som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet.»

Til avslutningen på bønnene rettet mot Sønnen har vi ingen generelle kommentarer.

Avslutningen på bønnen på 2. pinsedag foreslår vi gjøres lik avslutningen på 1. pinsedag.

1. pinsedag

Treenige Gud, Fader, Sønn og hellige Ånd,
deg være ære i evighet.

Amen.

2. pinsedag

Treenige Gud, **Fader, Sønn og hellige Ånd (mangler i det opprinnelige forslaget)**
deg være ære i evighet.

Amen.

5. Trosinnhold

På en kortfattet og til dels nyskapende måte gir de nye bønneforslagene uttrykk for mange ulike sider ved kirkens tro, uten at de oppleves som forkynnelse, men faktisk som bønn. Samtidig har vi forslag til endringer, også innholdsmessig. Se våre kommentarer til de enkelte bønnene nedenfor.

6. To former for dagens bønn?

Vi mener at det på nåværende tidspunkt ikke er nødvendig å utarbeide ytterligere et sett med bønner, enten disse gjøres kortere eller lengre enn de som allerede er foreslått. Etter at de nye bønnene har vært i bruk en tid, vil man bedre kunne vurdere om det bør utarbeides enda et sett med bønner. Dersom man på sikt går i gang med en slik prosess, vil MF sterkt anbefale at det settes av tilstrekkelig med tid og ressurser til et grundig teologisk og språklig arbeid.

7. Gjenkjennelig, fornyende, inkluderende språk?

Bønnene har som mål å ha et språk som er *gjenkjennelig, fornyende og inkluderende*. Mange av bønnene preg av dette, og vi vil berømme Kirkerådet for arbeidet. Til flere bønner har vi likefullt konkrete endringsforslag, se våre kommentarer til de enkelte bønnene.

8. Egner bønnene seg til bruk ved prekenen og som samlingsbønn på høytidsdager?

Vi anbefaler at bønnen primært bes (fresies eller messes) av liturgen på samme sted som i dagens ordning. Dagens bønn utgjør et viktig ressursmateriale, og vil derfor også kunne brukes i forbindelse med prekenen.

På høytidsdager mener vi at de foreslåtte bønnene kan bes som den første bønnen i gudstjenesten, da som samlingsbønn. Vi vil ikke anbefale at bønnene brukes som fast samlingsbønn i ordinære høymesser.

9. Vedtatt av Kirkemøtet etter læremessig uttalelse fra biskopene?

Et viktig aspekt ved gudstjenestereformen har vært å gi tillit til menighetene lokalt (innenfor rammene av ordo). Denne grunnholdningen taler for at Dagens bønn også bør kunne utformes lokalt, uten vedtak i Kirkemøte etter læremessig uttalelse fra biskopene. Samtidig mener vi at det vil være en styrke at vesentlige deler av kirkens bønnespråk er felles. Vi tror at en gjennomarbeidet versjon av Dagens bønn representerer et viktig ressursmateriale i menighetene – blant annet nå som kollektbønnen er borte. Dette hensynet kan tale for at Dagens bønn fortsatt bør vedtas av Kirkemøtet etter læremessig uttalelse fra biskopene.

10. Innholdsmessige og språklige kommentarer til de enkelte bønnene

Vi har gjennomgått alle bønneforslagene, med særlig fokus på spørsmålene fra høringsdokumentet: Gudsbilde, innholdet i det vi ber om, avslutning, trosinnhold, og hvorvidt den konkrete bønn bærer preg av et gjenkjennelig, fornyende og inkluderende språk. Ofte har vi foreslått mindre eller større endringer, basert på ett eller flere av disse spørsmål. Vi har kort begrunnet alle våre endringsforslag.

Bønnene presenteres slik:

- I venstre kolonne har vi samlet alle våre forslag til endringer. Vi har ført våre endringer inn i bokmålsutgaven. Til enkelte bønner har vi også ført opp egne forslag til nynorskversionen, men vi har *ikke* laget nye nynorskversjoner av alle våre forslag. Vi forutsetter at dette vil bli gjort dersom våre endringsforslag blir tatt inn.
- I høyre kolonne har vi ført opp alle de opprinnelige forslagene, slik at leseren enklere kan sammenligne våre forslag med de opprinnelige forslagene.
- Endringer er merket med **fet skrift**. Dersom tekst bevisst utelates og ikke erstattes, er dette merket med [~~fet skrift og gjennomstrekning~~] i vårt forslag.

Vennlig hilsen

Vidar L. Haanes
Rektor

	Nytt bokmålsforslag fra MF	Opprinnelig bokmålsforslag fra KR
1	<p>1. søndag i advent Nådige Gud, du som kommer oss i møte for å frelse oss, vi ber deg: gi oss et nådens år, så knuste hjerter blir hele, undertrykte blir fri og veien blir ryddet for din Sønn, Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: «Gi oss» er en mer konkret og direkte formulering. Se også kommentarene ovenfor til spørsmål 4 om bønnens avsluttende lovprisning, om hvorfor vi tar inn ordet «han». Dette er en gjennomgående endring som ikke vil kommenteres videre.</p>	<p>1. søndag i advent Nådige Gud, du som kommer oss i møte for å frelse oss, vi ber deg: åpne våre sinn for et nådens år, så knuste hjerter blir hele, undertrykte blir fri og veien blir ryddet for din Sønn, Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
2	<p>2. søndag i advent Trofaste Gud, du som har lovet at du aldri vil svikte oss, vi ber deg: trøst våre engstelige hjerter så vi kan leve og dø i tillit til dine løfter, du som ved tidens ende skaper en ny himmel og en ny jord, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>	<p>2. søndag i advent Trofaste Gud, du som har lovet at du aldri vil svikte oss, vi ber deg: trøst våre engstelige hjerter så vi kan leve og dø i tillit til dine løfter, du som ved tidens ende skaper en ny himmel og en ny jord, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
3	<p>3. søndag i advent Gud vårt håp, du som har gitt oss løftet om ditt rikes komme, vi ber deg: la livets kilder velle frem, trøst ditt folk og skap fred og rettferd blant oss, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen merknader.</p>	<p>3. søndag i advent Gud vårt håp, du som har gitt oss løftet om ditt rikes komme, vi ber deg: la livets kilder velle frem, trøst ditt folk og skap fred og rettferd blant oss, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
4	<p>4. søndag i advent Jesus, Guds Sønn, du som steg ned til menneskene da du ble født av Maria for å tjene oss, vi ber deg: lær oss ditt sinnelag, så vi ikke søker vår egen ære og makt, men overgir oss til din kjærlighet og tjener deg og hverandre, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Se kommentaren ovenfor til spørsmål 2 om gudsbildet.</p>	<p>4. søndag i advent Ydmyke Gud, du som steg ned til menneskene da Jesus ble født av Maria for å tjene oss, vi ber deg: lær oss hans sinnelag, så vi ikke søker vår egen ære og makt, men overgir oss til din kjærlighet og tjener deg og hverandre, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
5	<p>Julaften Hellige Gud, du som lot ditt himmelske lys skinne for gjeterne julenatt på Betlehemsmarken, vi ber deg: lys for oss i mørket, og led oss til det nyfødte barnet i stallen, vår Herre og frelser Jesus Kristus,</p>	<p>Julaften Hellige Gud, du som lot ditt himmelske lys skinne for gjeterne julenatt på Betlehemsmarken, vi ber deg: lys for oss i mørket, og led oss til det nyfødte barnet i stallen, vår frelser Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder,</p>

	<p>han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: vi ønsket å fremheve enda sterkere spenningen som ligger i at det nyfødte barnet også er vår Herre.</p>	<p>én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
6	<p>Julenatt/Ottesang Nådige Gud, du som overga din Sønn som et nyfødt barn i menneskers hender, vi ber deg: la oss som Maria og Josef ta imot Jesus og elske ham trofast, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: «i menneskers hender» er noe mer tvetydig enn «til vår omsorg», og kan derfor antyde noe om at han kom ikke bare til vår omsorg men også til menneskers forfølgelse. Vi ønsker å få frem noe av denne tvetydigheten, ikke bare det «søte» ved Jesusbarnet.</p>	<p>Julenatt/Ottesang Nådige Gud, du som overga din Sønn som et nyfødt barn til vår omsorg, vi ber deg: la oss som Maria og Josef ta imot Jesus og elske ham trofast, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
7	<p>Juledag Velsignet være du, Gud! Hos deg er livets kilde. Du som lot Ordet bli menneske og ta bolig iblant oss, vi ber deg: la oss som gjeterne ved Betlehem knele i undring og tilbe Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen merknader.</p>	<p>Juledag Velsignet være du, Gud! Hos deg er livets kilde. Du som lot Ordet bli menneske og ta bolig iblant oss, vi ber deg: la oss som gjeterne ved Betlehem knele i undring og tilbe Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
8	<p>Stefanusdag / 2. juledag Hellige Jesus Kristus, du som ble menneske og led for vår skyld, vi takker deg for martyrene som ga livet for evangeliets skyld, og ber deg: gi din kirke mot til å forkynne ditt budskap til alle folkeslag, og styrk dem som blir forfulgt for sitt vitnesbyrd om deg, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: vi vil gjerne uttrykke enda tydeligere parallellen mellom han som selv led for vår skyld og martyrene som lider for Jesu skyld. Se for øvrig kommentaren til spørsmål 2 om gudsbildet.</p>	<p>Stefanusdag / 2. juledag Hellige Gud, du som ble menneske for å bære verdens lidelse, vi takker deg for martyrene som ga livet for evangeliets skyld, og ber deg: gi din kirke mot til å forkynne ditt budskap til alle folkeslag, og styrk dem som blir forfulgt for sitt vitnesbyrd om Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
9	<p>Romjulssøndag Nådige Jesus Kristus du som ble menneskebarn og måtte flykte fra vold og grusomhet, vi ber deg: trøst alle dine barn som en barmhjertig mor, og la oss som Anna og Simeon i tempelet ta imot deg med glede og takk, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Vi forstår flukten fra vold og grusomhet som flukten til Egypt, som var en punktuell hendelse, ikke en vedvarende tilstand. Vi mener at «måtte flukte» uttrykker dette bedre enn «på flukt». Se for øvrig kommentaren til spørsmål 2 om gudsbildet.</p>	<p>Romjulssøndag Nådige Gud du som ble menneskebarn på flukt fra vold og grusomhet, vi ber deg: trøst alle dine barn som en barmhjertig mor, og la oss som Anna og Simeon i tempelet ta imot Jesus Kristus med glede og takk, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>

10	<p>Nyttårsaften Evige Gud, du som holder tiden i din hånd, vi ber deg: bli hos oss når året skifter, og gi oss fremtid og håp så vi kan leve og dø i tillit til Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen merknader.</p>	<p>Nyttårsaften Evige Gud, du som holder tiden i din hånd, vi ber deg: bli hos oss når året skifter, og gi oss fremtid og håp så vi kan leve og dø i tillit til Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
11	<p>Nyttårsdag / Jesu navnedag Barmhjertige Gud, du som gir frelse og fred i Jesu navn, vi ber deg: gå med oss inn i det nye året, og la din velsignelse lyse over oss. Gi oss tro så vi kan bekjenne Jesus Kristus som Herre, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: vi opplevde at «bekjenne ditt hellige navn i Jesus Kristus» var et vanskelig og noe uforståelig uttrykk.</p>	<p>Nyttårsdag / Jesu navnedag Barmhjertige Gud, du som gir frelse og fred i Jesu navn, vi ber deg: gå med oss inn i det nye året, og la din velsignelse lyse over oss. Gi oss tro så vi kan bekjenne ditt hellige navn i Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
12	<p>Kristi åpenbaringsdag Lysets Gud, du som lot stjernen vise vei til Betlehem, vi ber deg: lys for oss på veien vi skal gå, og la alle folkeslag se din herlighet. La oss som vismennene juble av glede over frelsen i Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen merknader.</p>	<p>Kristi åpenbaringsdag Lysets Gud, du som lot stjernen vise vei til Betlehem, vi ber deg: lys for oss på veien vi skal gå, og la alle folkeslag se din herlighet. La oss som vismennene juble av glede over frelsen i Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
13	<p>2. s. i åpenbaringstiden Jesu Kristi Far, du som lot din elskede Sønn bli døpt og slik åpenbarte ham for verden, vi ber deg: gi oss den frelse du har vunnet for oss gjennom Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Når fokus er på Sønnens fødsel, mente vi at det var mer naturlig å henvende bønnen til Faderen. Det er også problematisk å si at han ble «døpt for å bære våre synder» - dåpen handler om hans åpenbaring for verden. Videre mener vi at frelsen ble «vunnet» snarere enn «åpenbart».</p>	<p>2. s. i åpenbaringstiden Himmelens og jordens skaper, du som lot din elskede Sønn bli døpt for å bære våre synder, vi ber deg: gi oss den frelse du har åpenbart for verden gjennom Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
14	<p>3. s. i åpenbaringstiden Livets Gud, du som gir oss å drikke av det levende vann, vi ber deg: gjør oss tørste etter det du vil gi oss så vi tilber deg i ånd og sannhet ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Vi opplever betegnelse «Livets Gud» som bedre enn «Levende Gud», men da måtte også «livets» i andre linje byttes ut. «Byr» er uønsket tvetydig.</p>	<p>3. s. i åpenbaringstiden Levende Gud, du som byr oss å drikke av livets kilde, vi ber deg: gjør oss tørste etter det du vil gi oss så vi tilber deg i ånd og sannhet ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
15	4. s. i åpenbaringstiden	4. s. i åpenbaringstiden

	<p>Mektige Gud, frelser og frigjørere, du som sendte din Sønn for å løse [de] bundne og gjøre [de] blinde seende, vi ber deg: ha barmhjertighet med oss når vi roper til deg i vår nød, så vi kan se din frelse og lovprise din godhet i Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Det er Sønnen som kom, ikke Faderen, derfor «sendte din Sønn».</p> <p>«så vi kan sette vårt håp til deg» blir unødvendig gjentakende. Når vi allerede er i ferd med å rope til ham i vår nød, har vi allerede satt vårt håp til ham.</p> <p>Vi erstatter «de bundne» og «de blinde» med «bundne» og «blinde» slik at bønnen ikke så lett kan tolkes slik at det handler om «oss» versus «de andre» (er vi ikke selv både bundne og blinde?)</p>	<p>Mektige Gud, frelser og frigjørere, du som kom for å løse de bundne og gjøre de blinde seende, vi ber deg: ha barmhjertighet med oss når vi roper til deg i vår nød, så vi kan sette vårt håp til deg og lovprise din godhet i Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
16	<p>5. s. i åpenbaringstiden Jesus Kristus, vår Frelser, du som kan tilgi synder og berge alle hjelpeløse og redde, vi ber deg: hjelp oss når livet trues, [så vi stoler på din makt,] du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Også her oppleves «så vi stoler på din makt» som unødvendig – ved at vi ber om hjelp, viser vi at vi stoler på ham. Se for øvrig kommentaren til spørsmål 3, innholdet i det vi ber om.</p>	<p>5. s. i åpenbaringstiden Jesus Kristus, vår Frelser, du som kan tilgi synder og berge alle hjelpeløse og redde, vi ber deg: hjelp oss når livet trues, så vi stoler på din makt, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
17	<p>6. s. i åpenbaringstiden Jesus Kristus, Guds hellige, du som kan vende gråt til jubel og sorg til glede, vi ber deg: styrk vår tro, og la oss være våkne, så vi aldri vender oss bort fra deg som er det evige livs ord, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet og til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Det å «våke» eller å være «våkne» er et viktig anliggende i bibeltekstene som ikke fanges opp av det opprinnelige forslaget</p>	<p>6. s. i åpenbaringstiden Gud, vår trøster, du som kan vende gråt til jubel og sorg til glede, vi ber deg: styrk vår tro, og la den vokse og modnes, så vi aldri vender oss bort fra det evige livs ord, Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
18	<p>Såmannssøndagen Livets Gud, du som har [skapt verden og] gitt oss din Sønn, det levende Ordet, vi ber deg: la oss ta imot Ordet så Guds rike kan vokse og modnes [i oss] til den dagen det fullendes ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet og til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Guds skapelse av verden er ikke noe motiv i dagens tekster, mens Guds rike som vokser i verden må understrekes sterkere. Derfor ber vi «så Guds rike kan vokse og modnes», men det skjer ikke bare «i oss», derfor foreslår vi å utelate det siste.</p>	<p>Såmannssøndagen Livets Gud, du som har skapt verden og gitt oss din Sønn, det levende Ordet, vi ber deg: la oss ta imot Ordet så det kan vokse og modnes i oss til den dagen ditt rike fullendes ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>

19	<p>Kristi forklarelsesdag Guds Sønn, du som åpenbarte din herlighet for disiplene, vi ber deg: lær oss å søke dypere i troens mysterier så vi bekjenner deg som den første og den siste og den levende, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: bønner bør heller rettes mot Sønnen. Forklarelser fokuserer ikke på Guds ansikt som åpenbares i Kristus, men på Kristus selv som åpenbares.</p>	<p>Kristi forklarelsesdag Hellige Gud, du som åpenbarte din herlighet for disiplene, vi ber deg: lær oss å søke dypere i troens mysterier så vi kan se ditt ansikt gjennom Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
20	<p>Fastelavnssøndag Herre Jesus Kristus, du som overga deg selv til lidelse og død for å frelse oss, vi ber deg: gi oss kraft til å følge deg på din vei mot korset, så vi kan dø med deg og oppstå til evig liv, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Vi foretrekker «kraft» fremfor «mot» til å følge Jesus på vei mot korset.</p>	<p>Fastelavnssøndag Herre Jesus Kristus, du som overga deg selv til lidelse og død for å frelse oss, vi ber deg: gi oss mot til å følge deg på din vei mot korset, så vi kan dø med deg og oppstå til evig liv, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
21	<p>Askeonsdag Jesus Kristus, vår frigjører, du som kan sette oss fri fra synd og skyld, vi ber deg i denne fastetiden: lær oss å granske oss selv så vi forsaker det onde og vender om. La undertrykte få sin frihet, hjemløse komme i hus og sultne få brød, ved deg som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Koblingen mellom omvendelsen og «frigjøringen» var noe utydelig. Ved å sette inn «forsaker det onde» samt å dele bønner inn i to setninger, håper vi å tydeliggjøre at dette er to ting som henger sammen.</p>	<p>Askeonsdag Jesus Kristus, vår frigjører, du som kan sette oss fri fra synd og skyld, vi ber deg i denne fastetiden: lær oss å granske oss selv så vi vender om og lenker løses, hjemløse kommer i hus og sultne får brød, ved deg som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
22	<p>1.søndag i fastetiden Jesus Kristus, Guds lam, du som gikk lidelsens vei mot kors og død, vi ber deg: vis oss din vei, så vi ikke prøver å frelse oss selv, men tar imot frelsen som en gave fra deg, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet og til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: med utgangspunkt i Jesu bønn om å slippe lidelsen, vil vi heller si at han «gikk» lidelsens vei – men da måtte også neste linje omskrives noe.</p>	<p>1.søndag i fastetiden Jesus Kristus, Guds lam, du som valgte lidelsens vei mot kors og død, vi ber deg: vis oss veien du gikk, så vi ikke prøver å frelse oss selv, men tar imot frelsen som en gave fra deg, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
23	<p>2. søndag i fastetiden Uransakelige Gud, Dine tanker er høyere enn våre tanker, vi ber deg: gi oss en kjempende tro midt i alt vi ikke forstår så vi aldri vender oss bort fra deg, men kaller på din velsignelse når vi særlig trenger den, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder,</p>	<p>2. søndag i fastetiden Barmhjertige Gud, du som kan gi etter når vi kjemper med deg, vi ber deg: gi oss en levende tro så vi aldri vender oss bort fra deg, men kaller på din velsignelse når vi særlig trenger den, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder,</p>

	<p>én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Jakobs-kampen i 1 Mos 23 leder ikke til den noe underlige formuleringen i forslaget. Men Guds uransakelighet er et viktig tema som kanskje kan passe til dagens tekster, derfor den nokså omfattende omskrivingen.</p>	<p>én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
24	<p>3.søndag i fastetiden Allmektige Gud, du som overvinner ondskaper og er med oss i all motgang og prøvelse, vi ber deg: vern oss mot det onde så vi kan leve det nye livet i Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Formuleringene om å få ondskaper til å «tie» og å gjøre oss «frie til å synge» opplever vi som mindre vellykket og med lite basis i tekstene. Men Jesu makt over de urene ånder gir en anledning til å fremheve ham som den sterkeste og som er hos oss når ondskaper angriper.</p>	<p>3.søndag i fastetiden Allmektige Gud, du som tvinger ondskaper til å tie og gjør oss fri til å synge, vi ber deg: vern oss mot det onde så vi kan leve det nye livet i Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
25	<p>4. søndag i fastetiden Kjærlighetens Gud, du som sendte din Sønn for å sone vår skyld, vi ber deg: hjelp oss å holde oss til ham når vi blir satt på prøve, og styrk oss i vår svakhet, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: «sendte din Sønn» opplever vi som et bedre uttrykk enn «lot din Sønn ofre seg selv». Og mer enn å «vende våre øyne til ham» vil vi ha hjelp til å «holde oss til ham». Vi vil også gjerne be om å bli styrket, ikke bare å få medlidelse, i vår svakhet.</p>	<p>4. søndag i fastetiden Kjærlighetens Gud, du som lot din Sønn ofre seg selv for å sone vår skyld, vi ber deg: vend våre øyne mot ham når vi blir satt på prøve, og lid med oss i vår svakhet, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
26	<p>Maria budskapsdag Underets Gud, du som lot din Sønn bli unnfanget ved Den hellige ånd, vi takker deg og ber: gjør oss modige som Maria så vi uten frykt kan gjøre din vilje i troskap og kjærlighet, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Vi vil generelt ha mer takk i bønnene, og det å takke for inkarnasjonen er passende på denne dagen.</p>	<p>Maria budskapsdag Underets Gud, du som lot din Sønn bli unnfanget ved Den hellige ånd, vi ber deg: gjør oss modige som Maria så vi uten frykt kan gjøre din vilje i troskap og kjærlighet, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
27	<p>Palmesøndag Jesus Kristus, ydmyke konge, du som kom til oss, fornedret og fattig, vi ber deg: forson oss med Gud og med hverandre. Lær oss å gi avkall på vårt eget og følge deg, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen merknader</p>	<p>Palmesøndag Jesus Kristus, ydmyke konge, du som kom til oss, fornedret og fattig, vi ber deg: forson oss med Gud og med hverandre. Lær oss å gi avkall på vårt eget og følge deg, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
28	<p>Skjærtorsdag Herre Jesus Kristus,</p>	<p>Skjærtorsdag Herre Jesus Kristus,</p>

	<p>i den natt da du ble forrådt, ga du oss deg selv å spise. Vi ber deg: dekk bordet for oss, og innby til måltid. Selv om vi sviker deg, la din kropp og ditt blod styrke oss gjennom brødet og vinen. La din kirke [i himmelen og på jorden] få del i ditt måltids dype hemmelighet, nå og alltid og i all evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Det er problematisk i en luthersk kirke å be for kirken i himmelen. For øvrig er det tradisjon for å si «nå og alltid og i all evighet», ikke bare «nå og alltid og i evighet». Vi ser ingen grunn til å endre det her, selv om det er blitt endret i Fredslitaniet i den nye liturgien.</p>	<p>i den natt da du ble forrådt, ga du oss deg selv å spise. Vi ber deg: dekk bordet for oss, og innby til måltid. Selv om vi sviker deg, la din kropp og ditt blod styrke oss gjennom brødet og vinen. La din kirke i himmelen og på jorden få del i ditt måltids dype hemmelighet, nå og alltid og i evighet. Amen.</p>
29	<p>Påskesnatt/ottesang Evige Gud, livets opphav, du som i denne natt reiste Kristus opp av graven, vi lovpriser deg for din kjærlighet som er sterkere enn døden. Vi ber deg: lys for oss når natten er mørk og gi håp når vi fortviler. Vær hos oss i vår siste time med løftet om oppstandelse og evig liv, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen kommentar.</p>	<p>Påskesnatt/ottesang Evige Gud, livets opphav, du som i denne natt reiste Kristus opp av graven, vi lovpriser deg for din kjærlighet som er sterkere enn døden. Vi ber deg: lys for oss når natten er mørk og gi håp når vi fortviler. Vær hos oss i vår siste time med løftet om oppstandelse og evig liv, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
30	<p>Påskedag Vi lovpriser deg, oppstandne Herre og Frelser, du som har brutt dødens lenker og knust djevelens makt. Vi ber deg: la oss som kvinnene ved graven vitne om din oppstandelse så vi forkynner det levende håp du har gitt oss du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen endringsforslag</p>	<p>Påskedag Vi lovpriser deg, oppstandne Herre og Frelser, du som har brutt dødens lenker og knust djevelens makt. Vi ber deg: la oss som kvinnene ved graven vitne om din oppstandelse så vi forkynner det levende håp du har gitt oss, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
31	<p>2. påskedag Oppstandne Jesus, du som viste deg for mennesker som var blinde av sorg og fortvilelse, vi ber deg: kall oss ved navn, bryt brødet og skjenk vinen så vi kan kjenne deg igjen og juble over at du lever og er midt iblant oss, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: problemet til Emmausvandrerne var vel ikke primært ensomhet, problemet var snarere sorg og fortvilelse</p>	<p>2. påskedag Oppstandne Jesus, du som viste deg for mennesker som var blinde av sorg og ensomhet, vi ber deg: kall oss ved navn, bryt brødet og skjenk vinen så vi kan kjenne deg igjen og juble over at du lever og er midt iblant oss, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>
32	<p>2. søndag i påsketiden Oppstandne Kristus, du som rekker hendene mot oss som tviler, og holder måltid med oss som så ofte svikter deg, vi ber deg: gi oss å tro også når vi ikke ser, og i liv og gjerning bekjenne deg som vår levende Herre og Gud, ved deg som med din Far og Den hellige ånd lever og råder,</p>	<p>2. søndag i påsketiden Oppstandne Kristus, du som rekker hendene mot oss når vi tviler, og holder måltid med oss når vi svikter, vi ber deg: gi oss tro når vi ikke forstår, så vi for din kjærlighets skyld kan tilgi vårt eget og andres svik, ved deg som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet.</p>

	<p>én sann Gud, fra evighet og til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Forslaget omtaler vår tvil og vårt svik («når vi» tviler/svikter) på en måte som kan høres ut som en ufarliggjøring av svik og vantro. Samtidig ser vi behovet for å understreke at Kristus også møter den sviktende med sin nåde. Det opprinnelige forslaget henter heller ikke frem Peters og Tomas' bekjennelser, som er viktige i dagens tekster. Vi opplever at vårt forslag ivaretar begge disse anliggender.</p>	Amen.
33	<p>3. søndag i påsketiden Trofaste Gud, gode hyrde, du som kjenner våre veier, vi ber deg: let etter oss når vi går oss vill og vokt oss mot alle farer, så vi kan samles hos deg, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: «våre veier» er bedre stilistisk og samsvarer med nynorskversjonen, og vi unngår gjentakelse av «vi går»</p>	<p>3. søndag i påsketiden Trofaste Gud, gode hyrde, du som kjenner veiene vi går, vi ber deg: let etter oss når vi går oss vill og vokt oss mot alle farer, så vi kan samles hos deg, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
34	<p>4. søndag i påsketiden Nådige Gud, du som har gjort i stand et rom for oss og lovet å aldri forlate oss, vi ber deg: lær oss å elske deg og hverandre så heller ikke vi forlater deg, men engang kan samles i ditt rike, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen. Ingen merknader</p> <p>Nynorsk 4. søndag i påsketida Nådige Gud, du som har gjort i stand eit rom for oss og lova å aldri forlata oss, vi bed deg: lær oss å elska deg og kvarandre, så heller ikkje vi forlet deg, men ein gong kan samlast i ditt rike, ved Jesus Kristus som med deg og Den heilage ande lever og råder, eín sann Gud, frå æve til æve. Amen</p> <p>Kommentar: «så heller ikkje vi forlet» er bedre stilistisk og er i samsvar med bøkmalsteksten</p>	<p>4. søndag i påsketiden Nådige Gud, du som har gjort i stand et rom for oss og lovet å aldri forlate oss, vi ber deg: lær oss å elske deg og hverandre så heller ikke vi forlater deg, men engang kan samles i ditt rike, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Nynorsk 4. søndag i påsketida Nådige Gud, du som har gjort i stand eit rom for oss og lova å aldri forlata oss, vi bed deg: lær oss å elska deg og kvarandre, så vi heller ikkje forlet deg, men ein gong kan samlast i ditt rike, ved Jesus Kristus som med deg og Den heilage ande lever og råder, eín sann Gud, frå æve til æve. Amen</p>
35	<p>5. søndag i påsketiden Livets Gud, du som har skapt oss til å leve i fellesskap med deg og vår neste, vi ber deg: åpne våre øyne så vi ser at vi i troen på Jesus er grener på samme tre og lemmer på samme kropp. Gjør oss til ett med deg i Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Vi tar inn «troen på Jesus» for å knytte enheten tettere til Jesus selv. Og vi ønsket ikke å overbetone enheten i nattverdsmåltidet når dette ikke er tema i tekstene.</p>	<p>5. søndag i påsketiden Livets Gud, du som har skapt oss til å leve i fellesskap med deg og vår neste, vi ber deg: åpne våre øyne så vi ser at vi er grener på samme tre og lemmer på samme kropp. Gjør oss til ett med deg i ditt måltid, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>

36	<p>6. søndag i påsketiden Rettferdige Gud, himmelske Far, du som hører våre bønner, vi ber deg: lær oss å hvile i din omsorg og legge alt fram for deg i Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Vi vil forenkle «lær oss å be så vi kan hvile i troen på din omsorg» til det mer direkte «lær oss å hvile i den omsorg».</p>	<p>6. søndag i påsketiden Rettferdige Gud, himmelske Far, du som hører våre bønner, vi ber deg: lær oss å be så vi kan hvile i troen på din omsorg og legge alt fram for deg i Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>
37	<p>Kristi himmelfartsdag Herre Jesus Kristus, du som har fått all makt i himmelen og på jorden, vi ber deg: vær hos oss og be for oss. La evangeliet forkynnes for alle folkeslag, inntil du kommer igjen og gjør alle ting nye, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: litt gjentakende å be om at Jesus «tar med våre liv til Gud» etterfulgt av «be for oss». Vi foreslår «vær hos oss». På Kristi himmelfartsdag, når Sønnen farer opp til sin Far, ønsker vi å beholde «din Far» i avslutningsformelen, istedenfor «Skaperen».</p>	<p>Kristi himmelfartsdag Herre Jesus Kristus, du som har fått all makt i himmelen og på jorden, vi ber deg: ta med våre liv til Gud, og be for oss. La evangeliet forkynnes for alle folkeslag, inntil du kommer igjen og gjør alle ting nye, du som med Skaperen og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>
38	<p>Søndag før pinse Barmhjertige Gud, du som lovt å være med oss alle dager, vi ber deg: send oss din Ånd til trøst og veiledning så vi kan lære å kjenne sannheten og bygge din kirke på evangeliet om Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Stilistisk endring, «å være med oss alle dager» - positiv istedenfor negativ formulering. Og Åndens gjerning er både trøst og veiledning, ikke bare trøst</p> <p>Nynorsk Barmhjertige Gud, du som lova å være med oss alle dager, vi bed deg: send oss din Ande til trøyst og rettleiing så vi kan lære å kjenna sanninga og byggja di kyrkje på evangeliet om Jesus Kristus, som med deg og Den heilage ande lever og råder, éin sann Gud, frå æve til æve Amen</p> <p>Kommentar: «di kyrkje» istedenfor «kyrkja di» (samsvar med «din Ande»). «Di kyrkje» er også brukt i flere andre bønner. Ellers likt vårt bokmålsforslag</p>	<p>Søndag før pinse Barmhjertige Gud, du som lovt å aldri forlate oss, vi ber deg: send oss din Ånd til trøst så vi kan lære å kjenne sannheten og bygge din kirke på evangeliet om Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Barmhjertige Gud, du som lova å aldri forlata oss, vi bed deg: send oss din Ande til trøyst så vi kan lære å kjenna sanninga og byggja kyrkja di på evangeliet om Jesus Kristus, som med deg og Den heilage ande lever og råder, éin sann Gud, frå æve til æve Amen</p>
39	<p>Pinseaften Løftenes Gud, send oss din Ånd og rør ved våre hjerter så vi kan fornyes i tro, håp og kjærlighet, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>	<p>Pinseaften Løftenes Gud, send oss din Ånd og rør ved våre hjerter så din kirke kan fornyes i tro, håp og kjærlighet, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>

	Kommentar: «Vi foreslår at vi-formen fortsetter, «så vi kan fornyes», istedenfor «så din kirke kan fornyes».	
40	<p>Pinsedag Hellige Ånd, vår talsmann, du som tente din ild i disiplene og ga dem visdom og kraft, vi ber deg: hold kjærligheten brennende og troen levende i oss så din kirke kan forkynne evangeliet om Jesus Kristus. Treenige Gud, Fader, Sønn og hellige Ånd, deg være ære i evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Det er saklig mer treffende å si "du som tente din ild i disiplene". Vi mener videre at «kraft» fungerer bedre enn «styrke» her.</p>	<p>Pinsedag Hellige Ånd, vår talsmann, du som tente ilden i dine disipler og ga dem visdom og styrke, vi ber deg: hold kjærligheten brennende og troen levende i oss så din kirke kan forkynne evangeliet om Jesus Kristus. Treenige Gud, Fader, Sønn og hellige Ånd, deg være ære i evighet. Amen.</p>
41	<p>2. pinsedag Hellige Gud, du som øser ut din Ånd over menneskene, vi ber deg: led oss til Jesus Kristus, kilden med det levende vannet, så vi kan slukke vår tørst og stille vår uro. Treenige Gud, Fader, Sønn og hellige Ånd, deg være ære i evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Presensform på «øser» - åndens utøsing var ikke bare en fortidig hendelse men skjer også i dag. Vi føyer til «Fader, Sønn og hellige Ånd» for å ha lik avslutning som på Pinsedag.</p>	<p>2. pinsedag Hellige Gud, du som øste ut din Ånd over menneskene, vi ber deg: led oss til Jesus Kristus, kilden med det levende vannet, så vi kan slukke vår tørst og stille vår uro. Treenige Gud, deg være ære i evighet. Amen.</p>
42	<p>Treenighetssøndag Velsignet være du, treenige Gud! Vår skaper, frelser og livgiver, vi ber deg: opplys vår forstand, gi oss et nytt hjerte og en levende tro så din kirke kan forkynne det sanne evangelium i Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn. Amen.</p> <p>Kommentar: Det foreslås å bruke små bokstaver, ettersom disse ikke er direkte «navn» på personene i Treenigheten. «Omskap våre hjerter» oppleves arkaisk.</p>	<p>Treenighetssøndag Velsignet være du, treenige Gud! Vår Skaper, Frelser og Livgiver, vi ber deg: opplys vår forstand, omskap våre hjerter, og gi oss en levende tro så din kirke kan forkynne det sanne evangelium i Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn. Amen.</p>
43	<p>2. søndag i treenighetstiden Livets Gud, du som har skapt oss til fellesskap med deg og vår neste og født oss på ny [ved vann og Ånd] i den hellige dåp, vi ber deg: led oss så vi kan tjene Jesus som hans disipler, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Livets Gud er en god formulering, men beskrivelsen av Gud er en lang og tung setning, to linjer med flere innskudd. Vi foreslår en forenkling.</p>	<p>2. søndag i treenighetstiden Livets Gud, du som har skapt oss til fellesskap med deg og vår neste og født oss på ny ved vann og Ånd i den hellige dåp, vi ber deg: led oss så vi kan tjene Jesus som hans disipler, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
44	<p>3. søndag i treenighetstiden Evige Gud, gledens kilde, du som ba oss å gå ut i gater og veikryss og innby til fest, vi ber deg: forén oss ved ditt bord så vi styrkes på veien mot ditt himmelske gjestebud hos Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>	<p>3. søndag i treenighetstiden Evige Gud, gledens kilde, du som ba oss å gå ut i gater og veikryss og innby til fest, vi ber deg: forén oss ved ditt bord så vi styrkes på veien mot ditt himmelske gjestebud hos Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>

<p>Kommentar: Ingen endringer.</p> <p>Evt. «forén oss med deg og hverandre ved ditt bord», for å få tydeligere frem at vi forenes både med Gud og hverandre i nattverden.</p> <p>Nynorsk Evige Gud, kjelda til glede, du som bad oss å gå ut på gater og vegkryss og by inn til fest, vi bed deg: lat oss bli eitt ved ditt bord så vi blir styrka på vegen til gjestebodet ditt i himmelen hos Jesus Kristus, som med deg og Den heilage ande lever og råder, éin sann Gud, frå æve til æve. Amen</p> <p>Kommentar: «kjelde» bør være bestemt form, «kjelda».</p> <p>Evt. «all gledes kjelde» på nynorsk og «all gledes kilde» på bokmål</p>	<p>Nynorsk Evige Gud, kjelde til glede, du som bad oss å gå ut på gater og vegkryss og by inn til fest, vi bed deg: lat oss bli eitt ved ditt bord så vi blir styrka på vegen til gjestebodet ditt i himmelen hos Jesus Kristus, som med deg og Den heilage ande lever og råder, éin sann Gud, frå æve til æve. Amen</p>
<p>45</p> <p>4. søndag i treenighetstiden Herre Jesus Kristus, du som valgte fattigdom og fornedrelse, vi ber deg: la oss ikke søke verdens rikdom og glans så vi mister oss selv, men finner vårt menneskeverd gjennom din kjærlighet og nåde, du som med din Far og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: se kommentaren til spørsmål 2 om gudsbildet og «ydmyke». Vi foreslår at bønnen rettes til Jesus Kristus, og at tiltalen «Herre» brukes, nettopp for å få frem kontrasten mellom den opphøyde og hans fornedrelse.</p>	<p>4. søndag i treenighetstiden Ydmyke Herre, du som valgte fattigdom og fornedrelse, vi ber deg: la oss ikke søke verdens rikdom og glans så vi mister oss selv, men finner vårt menneskeverd gjennom din kjærlighet og nåde i Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
<p>46</p> <p>5. søndag i treenighetstiden Profetenes Gud, du som sender dine vitner for å forkynne din vilje, vi ber deg: la kirken være sannhetens stemme i verden. Vern oss mot falske røster og forførende ord så vi kan stå fast i troen på Guds nåde og kjærlighet, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Vi ønsker presensformen: Gud sender sine vitner. Og vi mener overgangen fra «vern oss» til «hvil» går litt for fort. Hjelp oss heller å stå fast i troen</p>	<p>5. søndag i treenighetstiden Profetenes Gud, du som sendte dine vitner for å forkynne din vilje, vi ber deg: la kirken være sannhetens stemme i verden. Vern oss mot falske røster og forførende ord så vi kan hvile i troen på Guds nåde og kjærlighet, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>
<p>47</p> <p>6. søndag i treenighetstiden (Aposteldagen) Hellige Gud, du som kalte ufullkomne mennesker til å være dine apostler, vi ber deg: kall jordens barn og unge, kvinner og menn til å være dine vitner. Hjelp oss i vår uro og tvil. La oss være byggesteiner i din kirke, så vi sammen kan bekjenne at Jesus Kristus er kirkens grunnvoll, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: uheldig å omtale vår uro og tvil som byggesteiner i kirken, men vi ønsker å beholde det som vi oppfatter som intensjonen ved å gi disse ordene plass i</p>	<p>6. søndag i treenighetstiden (Aposteldagen) Hellige Gud, du som kalte ufullkomne mennesker til å være dine apostler, vi ber deg: kall jordens barn og unge, kvinner og menn til å være dine vitner. La vår uro og tvil, vår tro og glede, være byggesteiner i din kirke, så vi sammen kan bekjenne at Jesus Kristus er kirkens grunnvoll, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>

	bønnespråket.	
48	<p>7.søndag i treenighetstiden Evige Gud, du [er en Gud] som alltid ser oss og søker oss. Vi ber deg: let etter oss når vi skjuler oss for mennesker og for deg så vi får mot til å leve synlig for ditt nådige blikk, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Vellykket fornyende språk, jfr. uttrykket «mot til å leve synlig for ditt nådige blikk». Beskrivelsen av Gud kan gjøres mer presis, i samsvar med tekstene, det oppleves unødvendig med gjentakelsen «...Gud, du er en Gud som....»</p>	<p>7.søndag i treenighetstiden Evige Gud, du er en Gud som alltid ser oss. Vi ber deg: let etter oss når vi skjuler oss for mennesker og for deg så vi får mot til å leve synlig for ditt nådige blikk, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
49	<p>8. søndag i treenighetstiden Nådige Gud, du som ikke tåler urett, men vil ha kjærlighet og rettferdighet, vi ber deg: la oss elske deg og hverandre av hele vårt hjerte så vi gir av vårt eget til beste for våre medmennesker, ved det eneste sanne offer Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: «Du som ikke vil ha vårt offer» blir vanskelig å forstå i vår kontekst (tankene går fort til takkoffer/pengeinnsamling). Poenget med profetenes avvisning av offer er uretten som skjer, derfor «du som ikke tåler urett».</p>	<p>8. søndag i treenighetstiden Nådige Gud, du som ikke vil ha vårt offer, men vår kjærlighet, vi ber deg: la oss elske deg og hverandre av hele vårt hjerte så vi gir av vårt eget til beste for våre medmennesker, ved det eneste sanne offer Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
50	<p>9. søndag i treenighetstiden Barmhjertige Gud, du som dømmer oss med rettferd og kjærlighet, vi ber deg: fri oss fra å dømme andre og oss selv så vi overlater dommen til deg alene, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: presisere at Gud er både rettferdig og kjærlig i sin dom. Vi vil også fremheve at vi vil frigjøres fra aktiviteten «å dømme» andre og oss selv, istedenfor bare å frigjøres fra vår egen dom. Dermed unngår vi også det gjentakende «dom over oss selv» og «dommen».</p>	<p>9. søndag i treenighetstiden Barmhjertige Gud, du som dømmer oss med kjærlighet, vi ber deg: fri oss fra vår egen dom over oss selv og andre så vi overlater dommen til deg alene, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
51	<p>10. søndag i treenighetstiden Gode Gud, du som kaller oss til omvendelse, vi ber deg: slett vår skyld, og lær oss å tilgi hverandre. Lær oss å møte hverandre slik du møter oss i Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: «Hold oss fast i dåpens nåde», oppleves arkaisk og uten spesielt feste i dagens tekster.</p>	<p>10. søndag i treenighetstiden Gode Gud, du som kaller oss til omvendelse, vi ber deg: slett vår skyld, og lær oss å tilgi hverandre. Hold oss fast i dåpens nåde så vi daglig vender oss mot din kjærlighet, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
52	<p>11. søndag i treenighetstiden Gud, vår frigjører du som løser oss fra syndens og dødens makt, vi ber deg: fri oss fra vår egenrådighet så vi overgir oss til den frihet og frelse du gir oss i Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet.</p>	<p>11. søndag i treenighetstiden Gud, vår frigjører du som løser oss fra syndens og dødens makt, vi ber deg: fri oss fra vår trass og egenrådighet så vi gir slipp på vårt selvbedrag og overgir oss til den frihet og frelse du gir oss i Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder,</p>

	Amen. Kommentar: Bønnen er noe overlesset med synd, død, trass, egenrådighet og selvbedrag, vi foreslår en forenkling.	én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.
53	12. søndag i treenighetstiden Løftenes Gud, du som sendte din Sønn for å frelse oss fra ondskapen og døden, vi ber deg: gi oss tillit til din omsorg og nåde så vi ikke søker verdens rikdom, men tjener deg i frimodighet og glede , ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen. Kommentar: Bønnen treffer bare 1. rekkes tekster slik den er. De andre rekkene har vekt på den frimodige tjeneste for Herren. Vi synes vårt forslag får dette bedre frem.	12. søndag i treenighetstiden Løftenes Gud, du som sendte din Sønn for å frelse oss fra ondskapen og døden, vi ber deg: fri oss fra våre bekymringer og lær oss å leve i tillit til din omsorg så vi ikke søker verdens rikdom, men mottar alt av nåde fra Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.
54	13. søndag i treenighetstiden Rettferdige Gud, du som har gitt oss alt vi har og kalt oss til å leve etter din vilje, vi ber deg: gi oss visdom og mot til å forvalte livet, så vi kan bære frukt til din ære, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen. Kommentar: «Bære frukt til din ære» oppleves noe arkaisk, ikke direkte fornyende språk, men vi velger her å følge forslaget	13. søndag i treenighetstiden Rettferdige Gud, du som har gitt oss alt vi har og kalt oss til å leve etter din vilje, vi ber deg: gi oss visdom og mot til å forvalte livet, så vi kan bære frukt til din ære, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.
55	14. søndag i treenighetstiden/Vingårdssøndagen Livets Gud, kirkens Herre, du som har kalt oss til å være arbeidere i din vingård, vi ber deg: la oss ikke arbeide for vår egen fortjeneste, men tjene deg i glede og bygge din kirke, ved Jesus Kristus han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen. Kommentar: Innslag av fornyende språk.	14. søndag i treenighetstiden/Vingårdssøndagen Livets Gud, kirkens Herre, du som har kalt oss til å være arbeidere i din vingård, vi ber deg: la oss ikke arbeide for vår egen fortjeneste, men tjene deg i glede og bygge din kirke, ved Jesus Kristus som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.
56	15. søndag i treenighetstiden Trofaste Gud, du som verner oss med din hånd , vi ber deg: gi oss vilje til å søke deg og holde dine bud så vår kjærlighet blir rik på innsikt og handlekraft , ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen. Kommentar: De poetiske vingene er problematisk teologisk og sjelesørgerisk, selv om de er hentet fra en av dagens tekster. Kjærligheten bør heller ikke bare vokse i innsikt, men også i handlekraft.	15. søndag i treenighetstiden Trofaste Gud, du som bærer oss på dine vinger og verner oss mot det onde, vi ber deg: gi oss vilje til å søke deg og holde dine bud så vår kjærlighet blir rik på innsikt, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.
57	16. søndag i treenighetstiden Visdommens Gud, du som hører våre klagerop, vi ber deg: gi oss visdom og trøst i alle våre lidelser så vi håper på deg og finner styrke i dine løfter , ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen. Kommentar: «alle» er unødvendig. Løfte om «forløsning» er ikke spesielt livsnært. Bønnen treffer best de to første tekststrekene.	16. søndag i treenighetstiden Visdommens Gud, du som hører våre klagerop, vi ber deg: gi oss visdom og trøst i alle våre lidelser så vi kan finne styrke i ditt løfte om forløsning, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.

58	<p>17. søndag i treenighetstiden (Høstens oppstandelsessøndag) Evige Gud, vår skaper, du som reiste Jesus opp fra graven, vi ber deg: frigjør ditt skaperverk, og reis oss opp til evig liv. Gi din kirke kraft til å tale livets ord i dødens verden, ved ham som er oppstandelsen og livet, Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Det er naturlig å be om mer enn bare frigjøring og kraft på høstens påskedag. Derfor: Reis oss opp til evig liv. Det blir også en fin parallell mellom Jesus som ble reist opp og vi som reises opp. Og her kan faktisk <u>han</u> med fordel utelates.</p>	<p>17. søndag i treenighetstiden (Høstens oppstandelsessøndag) Evige Gud, vår skaper, du som reiste Jesus opp fra graven, vi ber deg: frigjør ditt skaperverk ved din livgivende Ånd, og gi din kirke kraft til å tale livets ord i dødens verden, ved ham som er oppstandelsen og livet, Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
59	<p>18. søndag i treenighetstiden Gud vår trøster, du som sendte din Sønn for å gi oss liv og frelse, vi ber deg: Hør vårt sukk og vår klage, lid med oss og ta våre sykdommer og plager så vi kan leve i forventning om den dagen du gjør alle ting nye, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Bønnen har et veldig langt, dobbelt tiltaleledd. Det ene leddet kan flyttes inn i selve bønningen (bytte rekkefølge på 2. og 3. linje).</p>	<p>18. søndag i treenighetstiden Gud vår trøster, du som hører vårt sukk og vår klage og sendte din Sønn for å gi oss liv og frelse, vi ber deg: lid med oss og ta våre sykdommer og plager så vi kan leve i forventning om den dagen du gjør alle ting nye, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
60	<p>19. søndag i treenighetstiden Hellige Gud, vår frigjører, du som har skrevet din vilje i våre hjerter, vi ber deg: Gi oss kraft til å følge Jesus og vitne om ham gjennom vårt liv, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Skal vi frelses så vi ikke blir slaver? Formuleringen er lite livsnær. Bønnen treffer heller ikke tekstene, slik den er formulert. Tekstene handler mye om etterfølgelse.</p>	<p>19. søndag i treenighetstiden Hellige Gud, vår frigjører, du som har skrevet din vilje i våre hjerter, vi ber deg: Frels oss så vi ikke blir slaver under syndens og dødens lov, men tar imot den rettferdighet du gir oss i Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>
61	<p>20. søndag i treenighetstiden Evige Gud, kjærlighetens kilde, du som har skapt oss mennesker til glede og hjelp for hverandre, vi ber deg: velsign våre ekteskap, våre familier og fellesskap. Styrk kjærligheten mellom oss så barn og unge, voksne og gamle, kan kjenne seg elsket av hverandre og av deg, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Fornyende og inkluderende språk, som treffer det samlende tema for dagen.</p>	<p>20. søndag i treenighetstiden Evige Gud, kjærlighetens kilde, du som har skapt oss mennesker til glede og hjelp for hverandre, vi ber deg: velsign våre ekteskap, våre familier og fellesskap. Styrk kjærligheten mellom oss så barn og unge, voksne og gamle, kan kjenne seg elsket av hverandre og av deg, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
62	<p>21. søndag i treenighetstiden Rettferdige Gud, du som har åpenbart din gode vilje for verden, vi ber deg: gi vårt samfunn ledere som søker rettferd og fred. Fri oss fra grådighet, så vi deler jordens rikdom og tar vare på ditt skaperverk, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Tekstene, særlig i 2. og 3.rekke handler om rettferdighet og rikdom. Leve sammen i kjærlighet og ha</p>	<p>21. søndag i treenighetstiden Rettferdige Gud, du som har åpenbart din gode vilje for verden, vi ber deg: gi vårt samfunn ledere som søker rettferd og fred. La oss leve sammen i kjærlighet så vi har omsorg for vår neste og tar vare på ditt skaperverk, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>

	omsorg, blir litt svakt og diffust her.	
63	<p>22. søndag i treenighetstiden Gud vår Skaper, du som skapte verden ved ditt ord, vi ber deg: lær oss å elske deg og vår neste som oss selv, så vi ikke spotter deg og bryter ned mennesker som du har skapt, men bygger dem opp i ord og handling, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: «Bryter ned» er nærmere allmenn livserfaring enn «forbanner». Rar formulering å «tale» i «ord og handling», erstattes av «bygge dem opp». Evt. «men fremmer kjærligheten til hverandre i ord og handling»</p>	<p>22. søndag i treenighetstiden Gud vår Skaper, du som skapte verden ved ditt ord, vi ber deg: lær oss å elske deg og vår neste som oss selv, så vi ikke spotter deg og forbanner mennesker som du har skapt, men i ord og handling taler sannhet og kjærlighet, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
64	<p>23. søndag i treenighetstiden Hellige Gud, du som alltid våker over oss, vi ber deg: vekk oss opp fra vår sløvhets så også vi kan våke og vente med lengsel på den dagen Herren kommer igjen i herlighet [for å forløse oss i dommen, ved Jesus Kristus], han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Det er Jesus som skal komme igjen, ikke Gud Fader. Domsmotivet er sterkere neste søndag, her er det å «våke» som er tema, derfor stryker vi dommen i denne bønnen.</p>	<p>23. søndag i treenighetstiden Hellige Gud, du som alltid våker over oss, vi ber deg: vekk oss opp fra vår sløvhets så også vi kan våke og vente med lengsel på den dagen du kommer igjen i herlighet for å forløse oss i dommen, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
65	<p>Domssøndag/ Kristi kongedag Allmektige Gud, vår dommer og frelser, du som reiser oss fra graven og kaller oss til oppgjør på den siste dag, vi ber deg: tilgi oss vår synd og døm oss med rettferd og barmhjertighet så ditt skaperverk kan frigjøres og alle mennesker kan komme inn til festen og gleden i ditt rike, ved vår frelser Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen merknader.</p>	<p>Domssøndag/ Kristi kongedag Allmektige Gud, vår dommer og frelser, du som reiser oss fra graven og kaller oss til oppgjør på den siste dag, vi ber deg: tilgi oss vår synd og døm oss med rettferd og barmhjertighet så ditt skaperverk kan frigjøres og alle mennesker kan komme inn til festen og gleden i ditt rike, ved vår frelser Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
66	<p>Lysmesse Evige Gud, du som sendte din Sønn som lys til verden, vi ber deg: la oss ikke gå alene i mørket, men leve i lyset fra Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen merknader.</p>	<p>Lysmesse Evige Gud, du som sendte din Sønn som lys til verden, vi ber deg: la oss ikke gå alene i mørket, men leve i lyset fra Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
67	<p>Kyndelsmesse (2. februar) Hellige Gud, du som sendte oss din Sønn som et lys til åpenbaring for alle jordens folk, vi ber deg: Gjør oss ydmyke for det liv som du har gitt oss å forvalte, så vi som Hanna og Maria overgir alt levende til deg og lever våre liv i lyset fra Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige Ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen</p>	<p>Kyndelsmesse (2. februar) Himmelens og jordens Gud, du som sendte oss din Sønn som et lys til åpenbaring for alle folkeslag, vi ber deg: gjør oss ydmyke for det liv som du har gitt oss å forvalte, så vi som Hanna og Maria overgir alt levende til deg og lever våre liv i lyset fra Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>

	<p>Kommentar: Forslag om å erstatte «himmelens og jordens Gud» med «hellige Gud» siden tekstene fokuserer innvielse/det å «helliges» for Herren</p>	
68	<p>Samefolkets dag (6. februar) Himmelens og jordens Skaper, du som har kalt alle jordens folk til å være ett i Jesus Kristus, vi ber deg: la oss alle glede oss over vår arv og våre forfedres land. Bevar og led samefolket, og gi alle jordens små og store folk et verdig liv i rettferd og fred. Treenige Gud, deg være ære i evighet. Amen</p> <p>Kommentar: Forslag om å erstatte «rettferdige Gud» med «himmelens og jordens Skaper» siden tekstene fokuserer Gud som skaper, snarere enn rettferdig. Har også et ønske om å fange opp tekstenes motiv om å «være ett i Kristus». «Utvalgt» blir noe problematisk med tanke på Israelfolkets utvelgelse, «kalt» er uproblematisk.</p>	<p>Samefolkets dag (6. februar) Rettferdige Gud, du som har utvalgt alle jordens folk til dine folk, vi ber deg: la oss alle glede oss over vår arv og våre forfedres land. Bevar og led samefolket, og gi alle jordens små og store folk et verdig liv i rettferd og fred. Treenige Gud, deg være ære i evighet. Amen.</p>
69	<p>1. mai Rettferdige Gud, Du som har betrodd oss å forvalte jorden og elske hverandre, vi ber deg; gi oss vilje til å dele dine gaver mellom oss, og vern oss mot grådighet så vi ikke ødelegger ditt skaperverk. La vårt arbeid bli til velsignelse for oss selv og andre, så vi sammen kan bygge et samfunn i rettferd og fred, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige Ånd lever og råder, èn sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: stilistisk endring</p>	<p>1.mai Rettferdige Gud, du som ba oss om å forvalte jorden og å elske hverandre, vi ber deg: gi oss vilje til å dele dine gaver mellom oss, og vern oss mot vår grådighet så vi ikke ødelegger ditt skaperverk. La vårt arbeid bli til velsignelse for oss selv og andre, så vi sammen kan bygge et samfunn i rettferd og fred, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet og til evighet. Amen.</p>
70	<p>17. mai Nådige Gud, vi takker deg for alle dine velsignede gaver. Du som ga oss landet vi bor i og lot evangeliet nå vårt folk, vi ber deg: La ditt navn være hellig blant oss. Våk over vårt land og vern oss mot hovmod og forfall. Bevar vår konge, hans hus og alle våre ledere. Gi alle jordens folk et verdig liv i frihet og fred, og lær oss å være gjestfrie mot alle mennesker ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige Ånd lever og råder, èn sann Gud fra evighet til evighet. Amen</p> <p>Kommentar: Naturlig å legge inn et takkeelement (dette lå inne i tidligere kollektbønn for 17. mai). Bør vi ikke være gjestfrie mot alle mennesker, ikke bare «fremmede»?</p>	<p>17. mai Nådige Gud du som ga oss landet vi bor i og lot evangeliet nå vårt folk, vi ber deg: La ditt navn være hellig blant oss. Våk over vårt land og vern oss mot hovmod og forfall. Bevar vår konge, hans hus og alle våre ledere. Gi alle jordens folk et verdig liv i frihet og fred og lær oss å være gjestfrie mot fremmede, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>
71	<p>Jonsok Gud, vår Skaper, du som sendte døperen Johannes for å rydde vei for din sønn, vi ber deg: La oss med frimodighet og glede gå inn rekken av dine vitner så vi forkynner ditt evangelium om nåde og sannhet like til jordens ender, ved Jesus Kristus, som deg og Den hellige ånd lever og råder, èn sann Gud fra evighet til evighet. Amen</p>	<p>St. Hansdagen/Jonsok Gud, vår skaper, du som sendte døperen Johannes for å rydde vei for din Sønn, vi ber deg: gi oss ærefrykt for naturens skjønnhet, og la oss ta imot ditt evangelium om nåde og sannhet så vi forkynner det til jordens ender, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>

	<p>Kommentar: Tekstene vektlegger troens vitner snarere enn «ærefrykt for jordens skjønnhet», et tema som ivaretas på andre dager i kirkeåret</p>	
72	<p>Olsok Nådige Gud, du som sendte dine budbringere for å bygge din kirke i Norge, vi takker deg for at du kan bruke ufullkomne mennesker til å forkynne ditt ord. Vi ber deg: Lær oss å forvalte evangeliet så vi kan møte mennesker av annen tro med kjærlighet. Skap tillit der det er frykt, og fred der det er strid, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen merknader.</p>	<p>Olsok Nådige Gud, du som sendte dine budbringere for å bygge din kirke i Norge, vi takker deg for at du kan bruke ufullkomne mennesker til å forkynne ditt ord. Vi ber deg: Lær oss å forvalte evangeliet så vi kan møte mennesker av annen tro med kjærlighet. Skap tillit der det er frykt, og fred der det er strid, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>
73	<p>Mikkelsmesse Hærskarenes Gud, du som sendte englene som dine budbringere for å forkynne din vilje, vi ber deg: Åpne våre øyne og ører, så vi kan følge deg. Vern oss fra det onde, og la oss alle en gang samles i ditt himmelske rike, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige Ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet og evighet. Amen</p> <p>Kommentar: Tekstene vektlegger både hørsel, syn og etterfølgelse – kombinert med bønn om vern og frelse.</p>	<p>Mikkelsmesse Hærskarenes Gud, du som sendte englene som dine budbringere for å forkynne din vilje, vi ber deg: åpne våre ører, og gi oss visdom til å lytte, så vi vernes mot det onde og tar imot budskapet om frelse og fred, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
74	<p>Høsttakkefest Gud vår skaper, vi takker deg for jordens grøde og ber deg: minn oss daglig om at livet og alt levende tilhører deg, så vi kan ta i mot dine gaver i takknemlighet og dele rettferdig med dem som lider nød, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige Ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen</p> <p>Kommentar: Ønske om å løfte fram takken, særlig aktuelt på høsttakkefest</p>	<p>Høsttakkefest Gud vår skaper, du som lar jorden bære fram grøde og gir oss alt vi trenger for å leve, vi ber deg: minn oss daglig om at livet og alt levende tilhører deg, så vi kan ta imot dine gaver i takknemlighet og dele rettferdig med dem som lider nød, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
75	<p>Bots og bønnedag Tålmodige Gud, du som har skapt oss i ditt bilde og kalt oss til å leve etter din gode vilje, vi ber deg tilgi oss vår synd, ta imot oss og form oss ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: «former oss på nytt med din skaperhånd når vi bryter dine bud» er en tung formulering.</p>	<p>Bots og bønnedag Tålmodige Gud, du som har skapt oss i ditt bilde og former oss på nytt med din skaperhånd når vi bryter dine bud, vi ber deg: form oss stadig i ditt bilde og tilgi oss vår synd, så vi kan leve etter din gode vilje, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
76	<p>Reformasjonsdagen Trofaste Gud, vår hjelp i nød du som sendte evangeliet til frelse for oss, vi ber deg: skap en levende tro i oss og forny din kirke så vi kan forkynne din nåde og sannhet</p>	<p>Reformasjonsdagen Trofaste Gud, du som sendte evangeliet til frelse for oss, vi ber deg: skap en levende tro i oss og forny din kirke så vi kan forkynne nåde og sannhet</p>

	<p>for alle mennesker, til alle tider og på alle steder, til den dagen da ditt rike fullendes ved Jesus Kristus, vår frelser, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: «vår hjelp i nød» fra salme 46, en av dagens tekster og Luther-inspirert (NoS295). Vi har også satt inn eiendomspronomenet «din» for å spesifisere «nåde og sannhet»</p>	<p>for alle mennesker, til alle tider og på alle steder, til den dagen da ditt rike fullendes ved Jesus Kristus, vår frelser, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
77	<p>Allehelgensdag Allmektige, evige Gud, vi takker deg for alle dem som har kjempet den gode strid og bevart troen. Vi ber deg: Gi oss din Ånd og kraft, så vi kan leve og dø i deg og følge etter dem som har gått foran oss, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen merknader.</p>	<p>Allehelgensdag Allmektige, evige Gud, vi takker deg for alle dem som har kjempet den gode strid og bevart troen. Vi ber deg: Gi oss din Ånd og kraft, så vi kan leve og dø i deg og følge etter dem som har gått foran oss, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
78	<p>Minnedag Håpets Gud, vår tilflukt i sorg og savn, du som ikke glemmer en eneste av oss, vi minnes de døde og overgir dem til deg. Vi ber deg: trøst oss i vår nød, så vi kan gå framtiden i møte i visshet om at vi ikke går alene, men sammen med Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Vektlegge Gud som håpets Gud, særlig på denne dagen</p>	<p>Minnedag Evige Gud, vår tilflukt i sorg og savn, du som ikke glemmer en eneste av oss, vi minnes de døde og overgir dem til deg. Vi ber deg: trøst oss i vår nød, og gi oss håp og tro når vi mister våre kjære, så vi kan gå framtiden i møte i visshet om at vi ikke går alene, men sammen med Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>
79	<p>For skaperverket Evige Gud, du som skapte himmelen og jorden og alt som lever, vi ber deg: gi oss glede over ditt skaperverk, og åpne våre øyne for livets under så vi ikke utarmer naturen, men tar vare på dine gaver i takknemlighet og deler dem rettferdig, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Ingen merknader.</p>	<p>For skaperverket Evige Gud, du som skapte himmelen og jorden og alt som lever, vi ber deg: gi oss glede over ditt skaperverk, og åpne våre øyne for livets under så vi ikke utarmer naturen, men tar vare på dine gaver i takknemlighet og deler dem rettferdig, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
80	<p>For kristen enhet Gud, vår skaper og frelser, du som har grunnlagt din kirke på jorden, vi ber deg: forén oss i din sannhet, og la oss i kjærlighet til deg og hverandre samles ved ditt bord og bekjenne én dåp, én tro og én Herre, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: Bønnen handler om kirken og frelsen, ikke spesielt om skaperverket. Derfor tar vi også inn «og frelser».</p>	<p>For kristen enhet Gud, vår skaper, du som har grunnlagt din kirke på jorden, vi ber deg: forén oss i din sannhet, og la oss i kjærlighet til deg og hverandre samles ved ditt bord og bekjenne én dåp, én tro og én Herre, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud fra evighet til evighet. Amen.</p>
81	<p>For rettferdighet og fred Rettferdighetens Gud, du som har skapt alle mennesker i ditt bilde og gitt oss jorden i</p>	<p>For rettferdighet og fred Gud, vår tilflukt, du som har skapt alle mennesker i ditt bilde og gitt oss jorden i gave,</p>

	<p>gave, vi ber deg: tilgi oss at vi skader hverandre i konflikter og krig og ikke deler dine gaver rettferdig. La oss se deg i vår nestes ansikt så vi kan leve fredelig sammen, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet.</p> <p>Kommentar: «Rettferdighetens Gud» - når dagens tema er rettferdighet</p>	<p>vi ber deg: tilgi oss at vi skader hverandre i konflikter og krig og ikke deler dine gaver rettferdig. La oss se deg i vår nestes ansikt så vi kan leve fredelig sammen, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>
82	<p>Før forfulgte Gud, vårt vern i trengsler, du som vil trøste alle forfulgte, vi ber deg: se til din lidende kirke og åpne våre øyne og ører så vi selv ikke bidrar til at noen forfølges for sin tro og samvittighets skyld, men møter alle som tvinges på flukt med omsorg og gjestfrihet, ved Jesus Kristus, han som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p> <p>Kommentar: opplever alle forfulgte seg trøstet av Gud? Vårt forslag uttrykker det at Gud vil trøste, selv om kanskje ikke alle opplever seg trøstet.</p>	<p>Før forfulgte Gud, vårt vern i trengsler, du som trøster alle forfulgte, vi ber deg: se til din lidende kirke og åpne våre øyne og ører så vi selv ikke bidrar til at noen forfølges for sin tro og samvittighets skyld, men møter alle som tvinges på flukt med omsorg og gjestfrihet, ved Jesus Kristus, som med deg og Den hellige ånd lever og råder, én sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.</p>